

Ilse Kroft: "Duurzaamheid is geen eindbestemming maar een continu proces"

M. Siemerink

Duurzaamheid is zo langzamerhand gemeengoed in het denken van medisch specialisten alsook dermatologen. Waar de eerste nog wat aarzelende stapjes zet, is een ander al veel verder. Zoals dr. Ilse Kroft, dermatoloog en eigenaar van ZBC Kliniek Twente: "Ik heb ervaren dat duurzaamheid verder gaat dan milieuvriendelijke keuzes; het raakt aan de kern van hoe we zorg verlenen en organiseren." Hoe geeft ze die verantwoordelijkheid handen en voeten?

Ze maakt een onderscheid tussen professionele en persoonlijke verantwoordelijkheid. "Professioneel betekent duurzaamheid voor mij het bevorderen van preventieve zorg, de gezondheid van patiënten te verbeteren en de druk op de gezondheidszorg te verminderen. Persoonlijk betekent dit het nemen van verantwoordelijkheid voor mijn acties en de impact daarvan op de wereld, zoals het delen van betrouwbare informatie en het aanmoedigen van gezonde, milieuvriendelijke keuzes." Kroft is ook ambitieus: "We streven ernaar om de meest duurzame zorginstelling van Nederland te worden. Dit doen we door onze ecologische voetafdruk te verkleinen en tegelijkertijd hoogwaardige zorg te bieden, veelal in one stop opzet."

"Verder beschikken we over een eigen green team, dat ieder werkproces kritisch heeft bekeken om verspilling tegen te gaan. Afval wordt gescheiden en we besloten na de publicatie van een systematische review en in overleg met onze hygiënist, geen steriele handschoenen meer te gebruiken bij huidoperaties, tenzij er sprake is van specifieke indicaties zoals immuun-gecompromitteerde patiënten of ingrepen dieper dan de subcutis. [1]

Als zich een buitenkans voordoet, grijpt ze die aan: "We maakten bij de renovatie van het kliniekgebouw meteen duurzame keuzes, zoals het installeren van Led-verlichting op detectie, extra isolatie en moderne verwarmingselementen. Samen met de gemeente plaatsten we een laadpaal naast het gebouw en breidden we de fietsenstalling uit met overdekte plaatsen."

LOGISCH VERSTAND

"Duurzaamheid kent verschillende facetten. In ons vak draait het om preventieve zorg, zelfmanagement en educatie. We hebben bijvoorbeeld een leefstijlcoach in dienst en we delen uitgebreide informatie via blogs, video's en folders. Onze website wordt bovendien geoptimaliseerd door teksten op B1-niveau aan te bieden, informatie dus die patiënten makke-

lijk kunnen begrijpen. Duurzaamheid komt jaarlijks terug als SMART-doelstelling in onze jaarplanning." Aangenaam nuchter stelt Kroft: "In alles gebruiken we ons logisch verstand in combinatie met evidence-based resultaten."

Haar aandacht maakt een stap zijwaarts naar het thema milieuvriendelijkheid. "Dit betekent onder andere het gebruik van duurzame schoonmaakproducten en het minimaliseren van

Dermatoloog St. Antonius Ziekenhuis, Utrecht en lid van de commissie DermateGroen

energie- en waterverspilling. Onze folders zijn vervangen door QR-codes, een aanpak die we ook hebben bepleit bij de NVDV. Dit verminderde het papierverbruik aanzienlijk.”

Wat vind je het moeilijkst aan duurzaam leven?

“Duurzaamheid vraagt soms om offers, zoals het aanpassen van routines. Het aanpassen van bestaande gewoonten blijft een uitdaging. Routinehandelingen, zoals het onnodig dragen van onsteriele handschoenen tijdens lichamelijk onderzoek, zijn moeilijk af te leren. Daarnaast brengen duurzame keuzes soms extra kosten en tijdsinvesteringen met zich mee. Denk bijvoorbeeld aan het bereiden van verse maaltijden in plaats van kant-en-klaar maaltijden of het zoeken naar tweedehands meubels die goed bij elkaar passen. Dat kost vaak meer tijd. Ook kan duurzaam leven inleveren op comfort betekenen. Een voorbeeld is het verlagen van de temperatuur in de wachtkamers in de praktijk, wat sommige patiënten misschien als onaangenaam ervaren. Toch maken deze bewuste keuzes een verschil. Natuurlijk leidt dit tot hogere initiële kosten”, erkent ze, maar deze uitdagingen wegen niet op tegen de voordelen. Door een bewuste aanpak zijn substantiële verbeteringen in zowel milieu-impact als efficiëntie te realiseren.”

Resumerend: “Duurzame producten en oplossingen zijn vaak duurder dan minder duurzame alternatieven. Hoewel de investering op lange termijn vaak loont, kunnen de initiële kosten een obstakel vormen. Net als het moeten inleveren op comfort en gemak. Dit kan variëren van minder gebruik van de auto tot het verminderen van energieverbruik in huis. Het was een bewuste keuze, maar hoe fijn is het dat ik op fiets- en zelfs op loopafstand woon van mijn werk.”

Welke duurzame keuzes heb je nog meer gemaakt voor je praktijk?

“Naast de eerder genoemde renovatie en werkprocessen hebben we ook andere duurzame stappen gezet. De sterilisator wordt pas aangezet als deze vol is en het voorraadbeheer is

geoptimaliseerd om verspilling te minimaliseren. Door een eigen laboratorium op te richten, besparen de patiënten tijd en kilometers, aangezien uitslagen binnen tien minuten beschikbaar zijn. Multidisciplinair overleg vindt digitaal plaats, wat veel autokilometers scheelt.”

“Daarnaast doneren we via onze foundation afgeschreven instrumenten en inrichting aan Afrika. Ook hebben we de werknemers voorzien van gepersonaliseerde mokken. Dit leidde tot minder afval/afwas en meer bewustzijn rondom verspilling. Een win-win situatie dus.”

Heb je tips voor collega dermatologen?

“Mijn belangrijkste tip is dat duurzaamheid vaak begint bij kleine veranderingen. Begin daarom laagdrempelig. Stel een ‘green team’ samen, deel ideeën met andere instellingen en gebruik beschikbare literatuur om gedegen keuzes te maken. Zelfs kleine stappen, zoals het beperken van medische verspilling of het introduceren van herbruikbare items, hebben impact. Het belangrijkste is echter te beseffen dat duurzaamheid geen eindbestemming is, maar een continu proces. Iedere stap, hoe klein ook, draagt bij aan een toekomstbestendige gezondheidszorg.”

LITERATUUR

Mahraoui A, Goslings JC, Kluijfhout WP. The added value of sterility in minor surgical procedures in preventing infection: A systematic review. *Healthcare*. 2024(12);2101:1-9.

CORRESPONDENTIEADRES

Mirte Siemerink

E-mail: m.siemerink@antoniusziekenhuis.nl